

I skådarmarker

Dagboksanteckningar från rovfågelkurs

Den 10 - 14 september 2003 hade SkOF en rovfågelkurs med Klaus Maling Olsen i Falsterbo. Fyra deltagare delar med sig av sina upplevelser.

Onsdagen den 10 september

Inackordering i stugor på Ljungens camping. 11 personer, varav några långväga från Luleå, Göteborg och norra Skåne för att nämna några.

Efter flera dagars fint och soligt väder slog det tyvärr om och kursen startade med samling i ösregen. Det gjorde nu inte mycket eftersom kvällen skulle ägnas åt middag och sen genomgång av de olika rovfåglar vi hoppades få se under kursdagarna. Vi fick lära oss olika typiska kännetecken för att artbestämma rovisarna i flykten.

Torsdagen den 11 september

Perfekt kursdag. Pedagogiska uppvisningar av bivräk, ormvräk, sparvhök, pilgrimsfalk.

Gårdagens regn var helt borta och dagen inleddes med fin soluppgång. Första stopp var Nabben. Fina obsar av bivräkar gav oss tillfälle att i detalj studera ungfågelsdräkten kontra äldre fåglar. Sparvhök, brun kärrhök, blå kärrhökshona, lärkfalk, tornfalk, fiskgjuse var andra arter som vi kunde studera i detalj. Under förmiddagen kom det chockartade beskedet om vad som hänt Anna Lindh.

Mellan de ensamma exemplaren av olika rovfåglar passade många på att skåda vidare. Bland andra observerades kustpipare, skärfläckor, spovsnäppa och ejder. Larret hade gått om trastsångare på Nabben och några deltagare lyckades hitta den.

Tillbaka in till Kolabacken, lunch med fantastisk obs av bivräk rätt ovanför oss. Jagande

BIVRÄK. FOTO: JOHN LARSEN.

lärkfalk, pilgrimsfalk i kretsflykt var den stundens höjdpunkter.

Färden gick vidare mot Börninge och Häckeberga på jakt efter skrikörnen. Den lysste med sin frånvaro men en fin obs av mycket ljus ormvräk tillsammans med en mörk dito gav ändå valuta för färden. Flockar av glador gladde många.

Dagen avslutades med att avnjuta en röd solnedgång utanför fyren i Falsterbo innan kvällens genomgång av hökar och falkar.

Fredagen den 12 september

En morgonpigg lärkfalk och en handfull sparvhökar hälsade oss välkomna till Kolabacken 07.00. Utanför fyren visade en ung gråhakedopping upp sig och lite längre bort mot Nabben fick vi en mycket fin obs av en lappspurv som helt orädd sprang på stigen några meter framför oss. I luften hördes forsärla, steglits och sävsparv samt några kentska tärnor över vattnet. Ute på Nabben studerade vi vadare och änder i väntan på rovfågarna. Koncentrationen var inte på topp med tanke på att vi på vägen ut hade nåtts av det fruktansvärda meddelandet att Anna Lindh inte klarat sig. I efterhand var vi alla överens om att skådandet under Klaus kunniga ledning var god hjälp att komma över chocken.

Efter en halvtimmes väntan sträckte en ung bivrak söderut och en stunde senare fick vi uppleva en mycket fin uppvisning av en stenfalk som både jagade, utan framgång, och jagades en stund. Tre storlommar och en labb passerade så småningom innan vi förbluffades över en orädd ung tornfalk, som hade en underbar uppvisning tiotalet meter ovanför oss. Ett mycket bra studieobjekt. Det blev inte så mycket av rovfågelsträcket, så en kvart över tio bröt vi upp för att ta oss till kanalen. På vägen till fyren mötte vi av upprörda röster, att en fältsångare fångats i näten vid Flommen och snart skulle visas upp vid fyren. På första parket kunde vi beskåda och fotografera fågeln som verkade ta det hela med ro. Ett stort tack till alla på fågelstationen, som gav oss detta oväntade kryss. Några av oss fick också möjlighet att vara med när fågeln efter en stund släpptes ut i vassen på golfbanan. Det gav oss en obs på en tiodels sekund av en fritt flygande fältsångare!

Vi anlände till kanalen 10.30 och kunde omgående njuta av en vacker ung glada. Där efter fick vi bra tillfällen att studera ännu fler glador samt ormvräkar, sparvhökar, bruna kärnhökar, några lärkfalkar och en blå kärnhökshona. En ung labb av mörk fas samt en liten flock på sex mindre korsnäbbar och en gök var trevliga avbrott från rovfågelskådandet.

Senare på eftermiddagen for vi ut till Lilla Hammarsnäs för att om möjligt höra/se rödstrupig piplärka. Det ville sig inte men vi såg stora mängder av framförallt grå och vitkindad gås, knölsvan, ljunpipare och tofsvipor. En del rovfåglar sågs med en ung fiskgjuse som höjdpunkt. Efter att ha vandrat omkring på betesmarken for vi tillbaka med bil några hundra meter och gick ner till en grön jaktstuga som ligger alldeles nere vid Foteviken. Där kunde vi på bra avstånd skåda vadare och änder samt bl a tre brunhökar. Efter ett tag bröt vi upp för färd till matstället varefter kvällen avslutades med Klaus engagerade och fängslande beskrivning av de viktigaste kännetecknen för olika rovfåglar.

Lördagen den 13 september

Dagen började som vanligt med uppstigning klockan sex och iväg sju mot Nabben. Trots väderreportens löften om sol och svag NV och 18 - 22 grader så är det mulet, blåsigt och till en början duggregn. Vi träffar ett gäng hemifrån Ängelholm som är nere på en tur över dagen. Duggandet avtar efter hand som vi närmar oss Nabben.

Vi börjar med vadar och andskådning. Inget rovissträck ännu men några flockar av ejderhannar och blåsänder sveper förbi åt söder. I strandkanten går mycket vadare som kärror, sandlöpare, några småsnäppor, ros Karl, kustpipare och skärfläckor. Krister kommer framåt halvnio och meddelar att det ösregnar i Vellinge. Mycket riktigt klarnar det upp från väster men innat landet är det mörkt.

Vi drar oss efterhand in mot läet av fyrträdgården och gott solläge. Under tiden ägnar vi oss åt tättingarnas sträckläten. Samtidigt hör vi sädesärla, gulärla och forsärla. Klaus pekar och härmar. Mycket bo- och bergfink. En ensam nötkräka kajkar förbi.

Framkomna till Kolabacken vid tio är det hög tid för förmiddagsfika i solen och nu stänker det in lite sparvhökar, någon tornfalk och en ung bivrak samtidigt med tättinglyssningen. Efter fiket är vi redo för att i den västliga vinden dra oss mot kanalen och Lotsstugan.

Nu tätnar rovissträcken liksom värmen och stora mängder ormråk och sparvhök passerar. Också brun och blå kärrhök, rödglador, någon fiskgjuse och sten-, torn- och pilgrimsfalk visar upp sig. Dagens bästa obs blir en brunglada som passerar i en skruv tillsammans med fem röda glador.

Vid halv fyrtiden lämnar vi kanalen för att leta kornspurv i solen vid Fredshög. Ingen kornspurv men väl törnskata, buskskvätta, ängspip och stora flockar ljungpipare, tofsvipa och en hel del ormråk och sparvhök. På vägen tillbaka till stugorna och städning gav ett snabbstopp vid V Ljungensparkeringen en fin närobs på sittande stenfalk.

Efter städning och middag på Lotus med ris och biff är det dags för kvällens genomgång vid Fågelstationen. Klaus är lika splendid som alltid och inviger oss i mysterierna vid bestämning av blå kärr- ängs- och stäpphök. Fantastiska teckningar och diabilder stöttar framställningen. Det blir en bestämningsnyckel värdig vilken flora som helst. Vid 22 tiden är alla dödströtta och stupar isäng.

Söndagen den 14 september

Samling 07.00 Kolabacken. Varm, fuktig morgon med lätt dimma. På väg ut mot Nabben så flög två smålom fint över vägen. Lite längre fram visade en gammal hona blå kärrhök upp sig mycket fint. 10.30 fortsatte vi till Ljungen. Solen hade nu brutit igenom och det blev en fin sommardag med lite dimmoln över havet som gjorde att många fåglar kom tillbaka in över Ljungen, bl a en brunglada som bjöd på en fin uppvisning. Extra lilla besvikelsen var att vi inte fick se någon skrikörn under veckan. Annars bjöd söndagen på en fin avslutning på en fantastisk kurs. Precis när vi samlades för att säga hej då fick en uppdykande stäpphök oss att återgå till tubarna för en stund.

Sammanställt av
MÄRTA RÄBERG

Sparvhök på Nabben. FOTO: JOHN LARSEN.

